TỰ CHỦ TRONG LUÂN HỒI

Ngọc Bảo

Trích từ www.ngocbao.org

Trong cuộc sống, có lẽ ít người trong chúng ta nghĩ về cái chết của chính mình, bởi vì tuy biết rằng không sớm thì muộn điều đó sẽ phải đến, nhưng hoàn toàn bất minh, không ai có thể đoán được những gì sẽ xảy ra. Tuy nhiên, có những câu chuyện khiến ta phải suy nghĩ, không chỉ về cái chết mà về cách sống như thế nào để có được sự an lành, trong đời sống hiện tại cũng như mai sau.

Một câu chuyện có thật về sự "chết đi sống lại" của một vị tăng Đại Hàn được đại sư Chongo Sunim kể lại như sau:

Trong thời thiền sư Seong Chol Sunim còn tại thế, ở chùa HaeinSa nơi ngài trụ trì có một vị tăng quyết định rời chùa

đi vào khu rừng núi Jiri San ẩn tu, sống cùng cây cỏ hoang dã nơi thiên nhiên.

Chẳng may, ông ăn phải một loại nấm độc nên bị bệnh nặng, ngã xuống đất thần thức hôn mê. Bỗng nhiên ông thấy mình đang ở trong chùa HaeinSa, cách nơi ông đang ở khoảng hơn 100km, và thấy hai vị tăng bạn của ông đang cử hành một nghi lễ giống như tang lễ. Họ dường như không để ý đến sự hiện diện của ông, và ông lấy làm lạ là thay vì đọc kinh cho đúng, vị tăng đang gõ mõ cứ lập đi lập lại "Chek, chek, chek..." (Sách, sách, sách....), còn vị tăng đang thỉnh chuông thì cứ nói "Yeom ju, yeom ju, yeom ju..." (chuỗi tràng, chuỗi tràng, chuỗi tràng....)

Trong chớp mắt, ông lại thấy mình đang ở nhà bà mẹ. Ông đứng sát cạnh bà trong khi bà đang chất củi vào trong lửa. Bà không để ý đến ông, nên ông cúi xuống chạm vào vai bà. Bà kêu lên một tiếng thất thanh và đau đớn gập người lại.

Thế rồi, thoáng một cái, nhanh như lúc ông về chùa và về nhà mẹ, ông lại thấy mình trở lại nơi núi rừng. Từ bờ sông phía dưới phảng phất bay lên mùi thịt bò ướp nướng thơm lừng. Một nhóm người trong bộ hanbok mầu trắng (y phục cổ truyền của Đại Hàn) đang xúm xít ở đó, vẫy tay gọi lớn: " Xuống đây chơi với tụi này đi! Có nhiều đồ ăn lắm, tha hồ mà ăn!" Đúng lúc sắp nhập bọn với họ, ông chợt nhớ ra mình là vị tăng và không được ăn thịt.

Trên đường đi lên núi trở lại, ông gặp một ông già đang mang một jigae cổ xưa (một cái cũi có khung hình chữ A) trên

lưng. Nhưng thay vì chất củi ở trên, ông ta lại mang một người xuống núi. Ông già để người này xuống dưới đất ; thấy người này có vẻ quen thuộc, vị tăng tiến lại gần để nhìn cho kỹ hơn. Khi nhìn mặt người đó, ông chợt hoảng hốt, thấy đang nhìn vào chính mình! Ông sờ lên mặt, rồi bỗng nhiên giật mình tỉnh dạy, như vừa qua một giấc mộng. Chung quanh vẫn là núi rừng, và ông vẫn nằm dưới đất một mình một bóng, nhưng trong lòng đầy hoang mang với kinh nghiệm lạ kỳ vừa qua.

Trở về chùa, ông đi tìm những vị tăng bạn và kể cho họ nghe những gì đã thấy. Họ nói với ông rằng, sư phụ Seong Chol cho họ biết là ông đã chết trên núi JiriSan, và họ cần phải làm nghi thức cầu siêu cho ông ngay. Ông hỏi tiếp rằng, tại sao họ cứ nói "sách, sách..." và "chuỗi tràng, chuỗi tràng..." thay vì đọc những lời kinh cho đúng. Ngạc nhiên, người thứ nhất thú nhận rằng ông biết vị tăng có một sưu tập sách quý nên lúc đó đang suy nghĩ không biết có lấy được sưu tập đó không. Người thứ hai cũng xấu hổ nhìn nhận, ông đang nghĩ đến chuỗi tràng đẹp của người bạn quá cố và cũng tự hỏi không biết có lấy được chuỗi tràng đó không. Như thế, mặc dù họ đang đọc những lời kinh, nhưng ông không nghe được gì ngoài những tư tưởng của họ.

Ông lại đến thăm mẹ và kể cho bà nghe những điều đã trải qua. Bà nhớ lại, lúc ấy bà bỗng có một cảm giác đau nhói nơi vai.

Trở về núi rừng, bên giòng suối nơi ông đã thấy nhóm người tụ tập ăn thịt bò nướng, ông không tìm thấy dấu vết bữa

tiệc thịt nướng đó ở đâu cả. Nhưng có điều làm ông cảm thấy rúng động, là bên bờ sông có xác một con quạ đang nằm, khắp mình mẩy đầy giòi bọ lúc nhúc. Ông chợt nhận ra rằng, những người ông đã thấy ở bờ sông thật ra là những con ấu trùng đang kêu gọi ông nhập bọn với chúng để ăn thịt xác con chim chết kia. Ông tự hỏi, nếu không tự nhắc nhở mình là người tu mà đi nhập bọn với chúng, có thể nào ông sẽ tái sinh làm một con ấu trùng không? Nếu thế thì muốn sinh ra làm người trở lại sẽ phải khó khăn đến thế nào? Khi ra khỏi thân xác, ông không còn có các căn như mắt, tai, mũi, lưỡi, hay tay chân... Ông chỉ còn thần thức có thể cảm nhận những việc huyễn ảo xẩy ra chung quanh, và không thể nghe những lời nói, chỉ cảm được tư tưởng của người khác.

Câu chuyện này nhắc nhở đến một câu chuyện khác tôi đã đọc ở đâu đó, về một người không tuy không tu hành, nhưng thường hay đọc kinh Kim Cang mỗi ngày. Một ngày nọ ông lâm bệnh trầm trọng, thần trí hôn mê tưởng như đã ở trong ngưỡng cửa của tử thần. Trong lúc tâm thức hoang mang, ông bỗng thấy có một cánh cửa trước mặt, ở đó có bốn cô gái trẻ xinh đẹp đang nô đùa. Họ kêu gọi ông cùng đi vào cánh cửa đó: "Vào đây chơi, vui lắm!" Ông đang dợm bước tính đi vào thì có một người khác đến ngăn cản: "Ông là người đọc kinh Kim Cang, đây không phải chỗ cho ông vào!" Rồi đột nhiên ông tỉnh dạy, như người vừa ra khỏi giấc mộng, trong khi ở chung quanh gia đình đang than khóc, bàn tính chuyện ma chay. Sáng sau, ông được biết, cũng trong đêm ông đã "hồn lìa khỏi xác" đó, con heo nái ở nhà đã cho ra đời bốn con heo con cái và một con đực đã chết khi sanh. Nhìn bốn con heo mới đẻ, ông rùng mình chợt nhận ra rằng, nếu lúc đó bước qua cánh cửa, ông đã là con heo thứ năm.

Qua hai câu chuyện này, ta thấy trong cõi luân hồi lục đạo, tăng và tục đều bình đẳng như nhau nếu lòng tham dục còn tiềm tàng trong tâm. Khi thân đã mất, trong cõi giới của thần thức không có sự phân biệt rõ rệt giữa người và thú, chỉ còn những giao cảm của các tần số rung động. Chỉ một phút buông lung theo sự quyến rũ của ma cảnh là có thể rơi ngay vào cõi giới xấu, không thể quay trở lại được nữa. Trong Huyết Mạch Luận, Tổ Bồ Đề Đạt Ma cũng đã cảnh cáo điều này:

".. Không khác gì những hình ảnh hiện ra trong giấc ngủ về đêm, nào cung điện xe pháo, công viên núi rừng, nào những nhà mát bên hồ v.v.. Đừng bị hấp dẫn bởi những điều đó. Chúng chỉ là cái nôi cho sinh tử luân hồi. Hãy nhớ kỹ điều này để khi lâm chung, đừng mắc vào những hiện tướng thì sẽ được giải thoát. Chỉ cần một phút giây lưỡng lự cũng đủ để cho ma lôi cuốn đi. "

Đó là một tiếng chuông cảnh tỉnh để ngay từ bây giờ, trong bất cứ hoàn cảnh nào, chúng ta phải bắt đầu huân tập một tâm tỉnh giác qua những pháp tu căn bản của đạo Phật, không chỉ trong những lúc ngồi thiền hay niệm Phật, mà trong mọi lúc đi đứng nằm ngồi. "Hồi quan phản chiếu" hay dùng chánh niệm thấy biết tâm trong từng niệm khởi và không trụ trước vào chúng là cách để giúp ta tách rời khỏi những vọng động cảm xúc, đưa tâm xao động trở về tâm bình thường phẳng lặng như mặt nước hồ thu. Sự kiên trì tu tập thành thói quen sẽ tạo một năng lực mới có thể hóa giải dần dần những tập khí xưa cũ, đem lại sự bình an cho tâm hồn.

Dù theo pháp tu nào, căn bản vẫn phải là Giới, Định,Tuệ. Khi xưa, lúc Đức Phật sắp nhập diệt, ngài đã dặn dò tôn giả A Nan rằng: "Khi Như Lai nhập diệt rồi, Giáo Pháp và Giới Luật sẽ là đạo sư để các con nương tựa vào". Các giới căn bản như năm giới của Phật tử và mười giới của hàng xuất gia là bước đầu tiên trong con đường tu đạo. Giữ giới không phải là tuân theo một cách mù quáng những điều cấm kỵ có tính cách giáo điều, mà là sự áp dụng kỷ luật bản thân từ thân, khẩu, ý để tránh tạo những điều gây tác hại cho mình cũng như cho người. Đó cũng có nghĩa là sống thuận theo luật nhân quả. Giới kết hợp hài hòa với Định và Tuệ mới đem lại sự giải thoát đích thực. Người tinh thông đạo pháp đến đâu mà còn gieo nhân tạo nghiệp thì vẫn không ra khỏi phiền não, bị nghiệp lực chi phối nên không còn tự chủ và không được tự do tự tại trong sinh tử.

Những người sau khi có kinh nghiệm cận tử hay "chết đi sống lại" đều có sự biến chuyển lớn trong bản thân, biết trân trọng đời sống hiện tại, phát triển lòng từ bi và chú tâm vào việc bồi dưỡng tâm linh nhiều hơn. Khi đã nhận ra rằng, tất cả những gì trên thế gian này, dù quý giá đến đâu, đều chỉ là mộng ảo, người ta sẽ dễ dàng buông bỏ những ước muốn phù du, biết sống đủ, sống thiểu dục và muốn tận dụng đời sống trước mắt để làm những điều lợi lạc cho mình và cho người. Đó cũng là những bài học quý giá cho chúng ta hâm nóng thêm ý chí nỗ lực trên con đường chuyển hóa thân tâm, để có được năng lực tự chủ, "sống tự tại, chết bình an".

Ngọc Bảo
Tháng 10, 2014